choice magazine

VSTUPENKA DO SVĚTA ŽIVOTNÍHO STYLU | ZIMA 22/23 | Nº 29

ARCHITECTURE
LIVING STYLE
ENTERTAINMENT
ART&DESIGN
DISTANT TRAVEL

BRUTÁLNÍ

V BĚŽNÉ MLUVĚ MÁ TOTO SLOVO SPÍŠ PEJORATIVNÍ VÝZNAM, V HISTORII ARCHITEKTURY ZÁŘÍ.

JEN OHLÉDNUTÍ

ZA DESIGNBLOKEM NESTAČÍ.

MUŽ S FOTOAPARÁTEM

KOLIK ZNÁTE STAVEB FRANKA GEHRYHO? DAN ALKA VÁM UKÁŽE I TEN ZBYTEK...

text Jan Dušek **foto** BoysPlayNice, Petr Tůma **vizualizace**: neoVISUAL

čistě brutální **krása**

AČKOLI VZNIKL VE FRANCII, V ČESKOSLOVENSKU 70. LET ZAPUSTIL BRUTALISMUS DÁVAJÍCÍ NA ODIV SUROVOU KRÁSU BETONOVÝCH PLOCH HLUBOKÉ KOŘENY. JEDNÍM Z JEHO SYMBOLŮ SE STAL I HOTEL INTERCONTINENTAL.

Budova s hranatou siluetou na samém konci Pařížské ulice zaplnila parcelu vzniklou po bombardování z II. světové války. Jak to ovšem bylo pro řadu staveb v brutalistním slohu typické, příliš se na své okolí neohlížela. A tak ještě během projektové přípravy v polovině 60. let padlo několik dalších domů, aby impozantní projekt tehdejší vlády a společnosti PanAm, jež síť hotelů InterContinental vlastnila, dostatečně vynikl. Urbanistický koncept architektů Karla Filsaka a Karla Bubeníčka s piazzettou do Pařížské, vertikálním členěním fasády za použití originálních keramických dlaždic a zasazením budovy do kontextu nejluxusnější pražské ulice byl bezesporu obohacením hlavního města. Ruské tanky v srpnu 1968 však československo-americkou spolupráci vymazaly, PanAm nahradil Čedok a Praha v roce 1974 získala jeden z nejreprezentativnějších hotelů tehdejší doby. Beton si v něm podával ruku se dřevem a sklem, návštěvníci obdivovali sepětí architektury a umění realizované na lustrech, nábytku i stropech v podání špičkových dobových výtvarníků.

DĚDICTVÍ NORMALIZACE

Že se pod elegantní fasádou a pěti hvězdičkami skrývá normalizační stavařské fušerství, nikdo moc neřešil. Také renovace v 90. letech šly jen po povrchu a stavbě spíš uškodily. InterContinental byl mezitím plíživě, ale systematicky mrzačen necitlivými zásahy i likvidací původního vybavení, o hrůzostrašné přístavbě v podobě wellness s bazénem nemluvě. „Stavba byla původně plánována s životností padesáti let bez ohledu na ekonomiku provozu a nároky na opravu. Takže se nelze divit defektům železobetonového skeletu i geometrickým nepřesnostem, kdy jedna z hlavních hmot objektu byla od svislé roviny nakloněna o neuvěřitelných 19 (!) centimetrů," vysvětluje Marek Tichý z kanceláře TaK Architects. Právě ta vyhrála mezinárodní soutěž na rekonstrukci hotelu. Její tým má za sebou namátkou zdařilý repas bývalých Elektrických podniků či Divadla Na zábradlí a sami architekti přišli nejen s rekonstrukcí budovy, ale i revitalizací okolního prostoru. Včetně parčíku na nábřeží a náměstí Miloše Formana, které

V ikonické střešní restauraci Zlatá Praha v devátém patře hotelu nebudou samozřejmě chybět ani zlatá svítidla od Huga Demartiniho.

namísto výduchů z podzemních garáží dostane fontánu, jakož i prosklenou budovu s obchody a restaurací. Několikahektarový prostor mezi ulicemi Bílkova, Elišky Krásnohorské, Pařížská a nábřežím se nově nazývá Staroměstská brána a cílem je z něj vytvořit plnohodnotný městský prostor a konečně opticky „zavřít" rozbitý pohled směrem k Letenské pláni.

VÝKLADNÍ SKŘÍN UMĚNÍ A DESIGNU

I když si Pražané na „kontík" za ta léta zvykli, nově bude hotel nést jméno Fairmont Golden Prague Hotel. Přitom se nic na tom, co budovu zdobilo a krášlilo, nezmění. Už ve fázi projektu byl hotel koncipován jako „Gesamtkunstwerk" – objekt umělecky pojednaný do nejmenšího detailu. Bohužel řada interiérových prvků se nedochovala, a tak se musely složitě za pomoci fotografií a nákresů vytvářet znovu. Do procesu obnovy hotelu se zapojilo několik řemeslných firem i renomovaných umělců. Třeba křišťálové lustry české sklářské legendy Reného Roubíčka, evokující květ bodláku či snad odkvetlou pampelišku, zrestauroval sklářský ateliér Bejvl. Klíč k obnově struktury křehkých skleněných prutů obtáčejících se kolem kovové konstrukce bylo možné najít jen díky skicám z umělcovy pozůstalosti. Do interiéru se vrátí i kompozice dřevěného sloupořadí Začarovaný les od sochaře Miroslava Hejného či stropní plastiky cechovních erbů Čestmíra Kafky. A znovuotevřená střešní restaurace Zlatá Praha bude opět udivovat lustry v podobě shluku zlatých bublin od Huga Demartiniho.

UČEBNICE I DÍLNA

Za podpory investorů z rodinné kanceláře R2G nyní probíhá projekt, jenž slovo „rekonstrukce" daleko převyšuje. V zájmu zachování toho nejcennějšího se odborníci z TaK rozhodli hledat metodiky, jak obnovit materiály, struktury i prvky, jejichž datum trvanlivosti dávno vypršelo. Obnova InterContinentalu se tak může stát jakousi živou učebnicí pro práci s fondem poválečné architektury a přimět budoucí investory, aby místo bourání spíše

Keramické kabřincové tvarovky musela vyrobit specializovaná cihelna podle původních návrhů zachovalých v pozůstalosti Zbyňka Sekala.

Až stavaři skončí, okolí hotelu starousedlíci téměř nepoznají...

I dřevěné obložení s výtvarnou stopou vznikalo dle dobových fotografií.

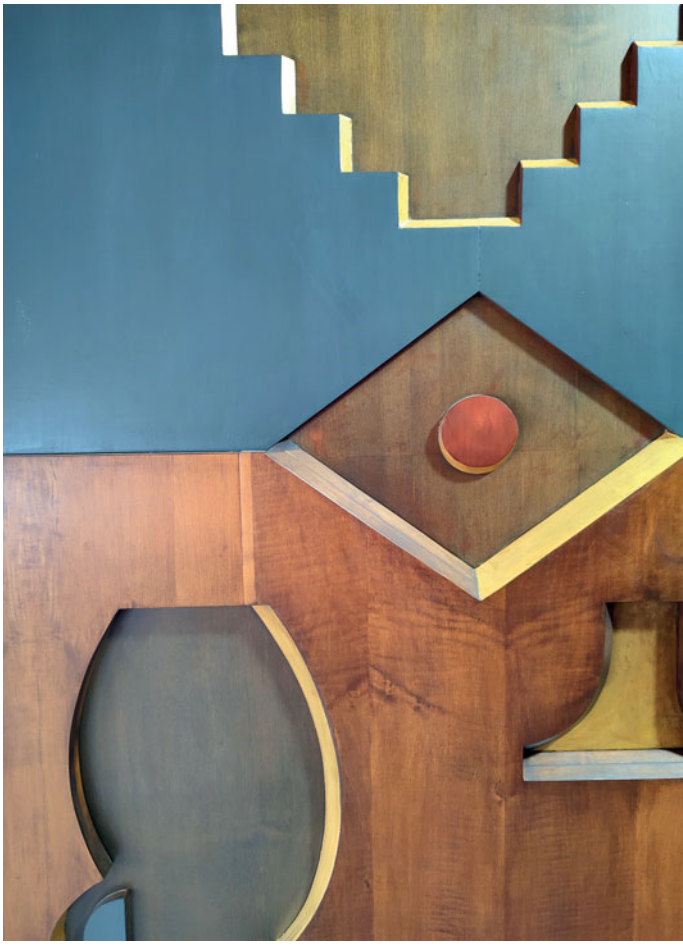

Hvězda Barrandova

Luxusní hotel s nezaměnitelnou atmosférou se od svého otevření v roce 1974 stal téměř okamžitě oblíbenou destinací pro filmaře. Zvlášť když potřebovali nějaké „západní“ prostředí, aniž by museli překročit železnou oponu. Budova si tak například zahrála sídlo společnosti Universum zprostředkovávající cesty časem v komediální sci-fi Zítra vstanu a opařím se čajem. Interiéry i okolí „kontíku“ se objevily i ve snímku Věry Chytilové Faunovo velmi pozdní odpoledne s Leošem Suchařípou, v komedii Buldoci a třešně, a věřte či ne, i v seriálu Chalupáři.

Piazzetta u Právnické fakulty se ozelení přibude na ni malá prosklená budova pro galerii, obchod či restauraci.

Nový park u hotelu bude přístupný prakticky ze všech stran a měl by lákat k posezení na schodišťové rampě.

Směr od Učitelských domů Otakara Novotného rozsvítí nová budova skrývající i provozní prvky.

transformovali. Příkladem je sejmutí a důkladný rozbor dvaapadesáti svislých pásů keramických segmentů na obvodovém plášti. Mozaiku z kabřincových tvarovek navrhl sochař Zbyněk Sekal, a právě ona vtiskla budově nezaměnitelný charakter. Repliky rozdílné šířky, struktury i barevnosti celý rok vyráběla malá rodinná cihelna. Nové techniky navrhl i otestoval tým TaK i pro účely renovace betonu. Po náročné diagnostice Kloknerova ústavu ČVUT vznikl 3D model s údaji o odebraných vzorcích i proběhlé sanaci, který bude sloužit jako databáze pro budoucí údržbu. Něco však bylo nutné nahradit zcela. Impozantní trojrozměrná struktura dvaceti čtyř betonových bloků stropu konferenčního sálu byla vytvořena znovu jako mostní konstrukce z předpjatého betonu s rozponem téměř 25 metrů a je geometricky přesnou kopií původní verze navržené architektem Janem Šrámkem.

STAROMĚSTSKÁ BRÁNA OTEVŘENÁ

Po skončení rekonstrukce výrazně stoupne i procento zelených ploch v okolí, dojde k ozelenění střech i fasád, přibudou fontány i nádrže. A pak je zde to, co zůstává očím skryto – třeba inovativní systémy zavlažování a zpětného získávání tepla z užitkové vody. Energetická koncepce je postavená na nízkoemisních obnovitelných zdrojích, včetně využití geotermických hlubinných vrtů. Projekt Staroměstské brány, do níž rekonstrukce InterContinentalu spadá, tak konečně zcelí urbanistické vazby, jejichž zpřetrhání stavba hotelu na konci 60. let způsobila, a také napraví škody, které na budově zanechal neúprosný zub času i normalizační lajdáctví. A můžeme se pomalu sázet o to, zda a za jak dlouho se nový název hotelu obtiskne i do hovorové češtiny... ■

Viz: https://staromestskabrana.cz